

Animal & Plant Health Agency

Annwyl Syr/Fadam,

GWYBODAETH AM NEWIDIADAU I FFOEDD ARDYSTIO HADAU A'R CYFNOD YMGYSYLLTU

Rwy'n ysgrifennu atoch i roi gwybod i chi am nifer o newidiadau arfaethedig i ffioedd ardystio hadau yng Nghymru a Lloegr. Daw'r newidiadau hyn i rym o 9 Ionawr 2023. Mae cyfnod ymgysylltu o chwe wythnos wedi cael ei lansio cyn hyn.

Mae'n bolisi gan Lywodraeth y DU i godi tâl am lawer o nwyddau a gwasanaethau sy'n cael eu darparu'n gyhoeddus. Y dull safonol yw pennu ffioedd i adennill costau cyflenwi gwasanaethau yn llawn ac adolygu'r ffioedd hyn yn rheolaidd (naill ai bob blwyddyn neu bob dwy flynedd, yn ôl yr angen) i ryddhau'r trethdalwr o gostau, fel eu bod yn cael eu hysgwyddo'n briodol gan ddefnyddwyr sy'n elwa o wasanaeth. Mae hyn yn caniatáu dosbarthu adnoddau cyhoeddus yn fwy teg ac yn galluogi llai o fenthycyca a gwariant cyhoeddus.

Mae gwasanaethau Amrywogaethau Planhigion a Hadau, gan gynnwys ardystio hadau, yn gweithredu yn unol â'r egwyddor hon o adennill costau llawn. Am amrywiol resymau, nid yw ffioedd ardystio hadau wedi cael eu hadolygu ers 2014. Felly, yn unol â pholisi'r llywodraeth, rhaid addasu'r ffioedd er mwyn sicrhau na fydd gormod neu ddim digon o gostau'n cael eu hadennill (Rheoli Arian Cyhoeddus, Trysorlys EM, Mawrth 2022).

A fyddech cystal ag anfon unrhyw sylwadau am y newidiadau arfaethedig i'r ffioedd at seed.cert@apha.gov.uk erbyn 28 Tachwedd 2022.

Mae'n bosibl y bydd sylwadau a roddir mewn ymateb i'r llythyr hwn a'r Papur Gwybodaeth ar Ddiweddarau Ffioedd Ardystio Hadau, gan gynnwys gwybodaeth bersonol, ar gael i'r cyhoedd ar gais, yn unol â gofynion Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 a Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol 2004.

Os nad ydych yn dymuno i'ch ymateb, gan gynnwys eich enw, eich manylion cyswllt nac unrhyw wybodaeth bersonol arall, fod ar gael i'r cyhoedd, nodwch hynny'n glir yn ysgrifenedig pan fyddwch yn cyflwyno eich sylwadau. Sylwch, os bydd eich cyfrifiadur yn cynnwys ymwadiad cyfrinachedd yn awtomatig, ni fydd hyn yn cael ei ystyried yn gais am gyfrinachedd. Esboniwch pam fod angen i chi gadw manylion yn gyfrinachol. Byddwn yn ystyried eich rhesymau os bydd rhywun yn gofyn am yr wybodaeth o dan ddeddfwriaeth rhyddid gwybodaeth. Fodd bynnag, ni allwn warantu y byddwn bob amser yn gallu cadw'r manylion hynny'n gyfrinachol.

Mae'r ffioedd newydd wedi'u nodi isod.

Tabl 1. Newidiadau i ffioedd ymgeisio **ar-lein**.

	Ffi ar-lein ar hyn o bryd	Ffi ar-lein newydd	% Cynnydd
FFI COFNODI CNYDAU	Fesul Hectar	Fesul Hectar	
Archwiliad trwyddedig (ac eithrio llusoi cynnar a chnydau a gofnodir yn hwyr) (CS, C1, C2 a C3)	£4.50	£7.03	56%
Archwiliadau Swyddogol Cyn-Sylfaenol, Sylfaenol, llusoi cynnar a chnydau a gofnodir yn hwyr	Fesul Hectar	Fesul Hectar	
Ydau, Corbys, Had llin a Phorfeydd (un archwiliad) Nodyn: Codir ffi swyddogol is pan fydd cnwd PB neu B yn cael ei archwilio'n swyddogol gan arolygydd Trwyddedig	£60.00	£93.70	56%
Betys, Rêp Had Olew, Mwstard, Rêp Porthiant, Betys a Chêl (dau archwiliad)	£95.00	£148.36	56%
Rêp hybrid (tri archwiliad)	£130.00	£203.02	56%
Archwiliadau swyddogol ychwanegol, pob rhywogaeth	£35.00	£54.66	56%
Arbrawf Dros Dro Pob Cnwd	£16.00	£24.99	56%
FFI LOTIAU HADAU	Fesul lot hadau	Fesul lot hadau	
Ffi lotiau hadau: cenhedlaeth derfynol (gan gynnwys ail-brofion) 2H, 2L, CH, CL, C2 a C3 (pan fo'n berthnasol)	£34.00	£53.10	56%
Ffi lotiau hadau: lotiau hadau llusoi PB, B, 1H, 1L, C1, C2 (gan gynnwys ail-brofion)	£155.00	£242.06	56%

Tabl 2. Newidiadau i ffioedd ceisiadau **papur**.

	Ffi papur ar hyn o bryd	Ffi papur newydd	% Cynnydd
FFI COFNODI CNYDAU	Fesul Hectar	Fesul Hectar	
Archwiliad trwyddedig (ac eithrio llusoi cynnar a chnydau a gofnodir yn hwyr) (CS, C1, C2 a C3)	£5.50	£8.59	56%
Archwiliadau Swyddogol Cyn-Sylfaenol, Sylfaenol, llusoi cynnar a chnydau a gofnodir yn hwyr	Fesul Hectar	Fesul Hectar	
Ydau, Corbys, Had llin a Phorfeydd (un archwiliad) Nodyn: Codir ffi swyddogol is pan fydd cnwd PB neu B yn cael ei archwilio'n swyddogol gan arolygydd Trwyddedig	£62.00	£96.83	56%
Betys, Rêp Had Olew, Mwstard, Rêp Porthiant, Betys a Chêl (dau archwiliad)	£97.00	£151.48	56%
Rêp hybrid (tri archwiliad)	£132.00	£206.14	56%
Archwiliadau swyddogol ychwanegol, pob rhywogaeth	£35.00	£54.66	56%
Arbrawf Dros Dro Pob Cnwd	£16.00	£24.99	56%
FFI LOTIAU HADAU	Fesul lot hadau	Fesul lot hadau	
Ffi lotiau hadau: cenhedlaeth derfynol (gan gynnwys ail-brofion) 2H, 2L, CH, CL, C2 a C3 (pan fo'n berthnasol)	£42.00	£65.59	56%
Ffi lotiau hadau: lotiau hadau llusoi PB, B, 1H, 1L, C1, C2 (gan gynnwys ail-brofion)	£165.00	£257.68	56%

Tabl 3. Newidiadau i Brisiau Profi Hadau NIAB, ffioedd hyfforddi a phrofion ISTA.

	Ffi Gyfredol	Ffi Newydd	% Cynnydd
Ffi Flynyddol LSTS	£1,745.00	£2,144.50	22.9%
Hyfforddiant ac arholiad ar gyfer samplwyr trwyddedig newydd	£650.00	£670.80	3.2%
Dadansoddwr hadau trwyddedig - Tystysgrif Medrusrwydd Sylfaenol	£4,654.05	£4,802.98	3.2%
Dadansoddwr hadau trwyddedig - Categoriâu profi ychwanegol	£2,719.75	£2,806.78	3.2%
Dadansoddwr hadau trwyddedig - Rheoli Labordy	£3,293.60	£3,399.00	3.2%
Tystysgrif Ryngwladol - Oren (OIC)	£140.00	£144.48	3.2%
Tystysgrif Ryngwladol - Glas (BIC)	£140.00	£144.48	3.2%

Mae'r newidiadau hyn yn fesurau ar unwaith i sicrhau bod costau llawn y gwasanaethau a ddarperir yn cael eu hadlewyrchu yn y ffioedd. Bwriedir cynnal adolygiad ehangach o ffioedd ardystio hadau yng Nghymru a Lloegr yn ystod y blynyddoedd nesaf er mwyn ystyried y newidiadau pellgyrhaeddol i'r gwasanaeth hwn. Bydd ffioedd ardystio hadau hefyd yn cael eu hadolygu'n rheolaidd (naill ai bob blwyddyn neu bob dwy flynedd yn ôl yr angen) i sicrhau bod y ffioedd yn dal i adlewyrchu costau cyflenwi gwasanaeth.

Ceir rhagor o fanylion am y newidiadau yn y papur gwybodaeth sydd ynghlwm.

Yn gywir

Michael Brown